

Bestræbelse for at imødekomme de Ønsker, der ere komne til Orde i dette Ting, i saa stort Omfang, som det overhovedet er muligt. Det er netop denne Omstændighed, der medfører, at jeg ikke har kunnet slaa mig til Ro med de Forslag, som saavel Kommissionens Flertal som dens Mindretal har udarbejdet. Et Hovedhensyn skete under alle Omstændigheder ikke Fyldest ved disse Forslag, nemlig det, at der anvistes Befolkningen bestemte, af Skøn uafhængige Regler, efter hvilke Navne kunde forandres, og som kunde følges uden Bekostning eller Ulejlighed. Saadanne bestemte Regler fandtes kun i meget ringe Grad i Mindretallets og slet ikke i Flertallets Udkast. Dette Hovedøjemed vilde derfor blive forfejlet, hvis man vilde lægge disse Eorslag til Grund. Det er netop for i Modsætning dertil at faa bestemte Regler, at man under Benyttelse af den Vejledning, Kommissionens Arbejde i øvrigt indeholder, og af det Forslag, som tidligere har været drøftet her i Tinget, til sidst er kommen til det Resultat, som findes udarbejdet i § 2, og hvorved Kredsen fastsættes og begrænses med Hensyn til de Navne, som kunne tilegnes, uden at nogen Omvej behøves. Og jeg mener, at denne Kreds hverken er dragen for snæver eller for vid.

Naar det ganske særlig fra en enkelt Side, nemlig fra det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), har været paaanket, at man gav den vide Adgang til at antage nordiske Stednavne, er dette sket, som jeg allerede i Parentes bemærkede, da det ærede Medlem havde Ordet, fordi Folk, naar de ville gøre sig den Ulejlighed at søge derom, altid ifølge en lang Praksis ville kunne faa Ret til at antage et saadant Navn. Og man vilde i Praksis kunne gaa endnu videre, for saa vidt som der ikke vilde være noget til Hinder for at antage andet end nordiske Stednavne. Men jeg har særlig ment, at man af æstetiske, eller jeg vil sige af nationale Interesser, kun skulde tillade de nordiske Stednavne. I den Henseende er der, som sagt, ingen Grænse sat. Der bliver ikke nægtet nogen Bevilling til Antagelse af et saadant Navn. Det er ikke indskrænket til dem, der ere fødte og bo — hvorledes man nu vil udtrykke det — i det paagældende Sogn eller den paagældende By osv. Jeg kan heller ikke tro, at en saadan Indskrænkning vilde hjælpe det allermindste, thi for saa vidt man mener, at man ved at give Adgang til Stednavne for en stor Kreds vilde gaa Glip af

det andet Formaal at individualisere, maa jeg sige, at man ikke vilde gaa Glip af dette i mindste Grad, fordi kun de Halvtreds, Hundrede eller Tusinde, som bo i vedkommende Sogn, have Ret til at tage dette Navn. Man vilde ikke opnaa noget forskelligt, hvad enten man aabnede Adgangen til en vis begrænset Kreds af Befolkningen eller til hele Befolkningen. Der er ingen Sandsynlighed for, at Navnet vil blive valgt i større Omfang i den større Kreds end i den mindre. Men at der særlig er Trang til denne Tilegnelse af disse Navne, have vi tilstrækkeligt Bevis for, idet man i det virkelige Liv er nødt til at individualisere paa denne Maade, f. Eks. blandt Rekrutterne. Det er tidt ikke muligt at skelne dem fra hinanden uden at give dem et Stednavn som Tilnavn, der for øvrigt naturligvis kun gælder i det halvt private Samkvem mellem menig og Befalingsmænd. Under alle Omstændigheder individualiserer man ad denne Vej langt mere end ved at blive staaende ved de Tusinder eller Titusinder, som nu bære et Navn, der ender paa „—sen“.

Det Hensyn, der har ledet til at begrænse Navnebevillingerne netop paa den Maade, som sket er i § 2, er Hensynet til, om der bestaar Navneinteresser, som man vilde gaa for nær, hvis man ikke gjorde det. Naar man ikke har brugt Udtrykket „bestaaende Rettigheder“, er det, fordi det til Dato er et uafgjort Spørgsmaal i vor Ret, om der bestaar Navnerettigheder, som kunne gøres gældende ved Domstolene som Monopoler, naar undtages visse Slægter, som tilhøre en Adel, der gaar langt tilbage til Frederik den Anden, om der overhovedet er saadanne Navnerettigheder. Men jeg erkender ganske vist, at der kan være Navneinteresser, som det var rimeligt at fyldestgøre. Og det har da været Øjemedet med § 2 at træffe en Begrænsning, saaledes at man kunde sige: „Her er ingen Navneinteresser, der ere saa vigtige, at man bør udelukke den almindelige Adgang til Navneforandring af den Grund“. Det mener jeg ikke, at der er Tale om ved Stednavne. Hvad det under 1. b. nævnte Tilfælde angaar, er det udtrykkelig paalagt de paagældende sagkyndige, som skulle udarbejde Fortegnelsen, hvortil Stoffet for en stor Del faas i Tillæget til Værket om Navneskik, at udarbejde den med særligt Hensyn til ikke at krænke berettigede Navneinteresser. Naturligvis er det et Skøn, men det fældes forud i Stedet for, at man ellers i Ministeriet er nødt til at fælde det i hvert enkelt Tilfælde. Og det er ogsaa